САДРЖАЈ

Уводна реч 2

О Институту 3

Чланство у међународним организацијама 4

Унутрашња организација 5

Чланови Института 6

Стручни савети и комисије 8

2017. година – пратимо трендове

Доношење српских стандарда и сродних докумената 9

Институт у Европи 12

Промотивне активности 14

Обуке, семинари и стручна помоћ 18

Европа и ми 20

Редовне активности 23

Сертификација 24

Финансирање 25

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

За Институт за стандардизацију Србије 2017. година била је година великих изазова и очекивања али и испуњених циљева. У складу са новим статусом пуноправног члана у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC, Институт је редовно испуњавао европске обавезе, чиме је националну стандардизацију одржао на високом нивоу. Као доказ наше посвећености европском путу, високи представници CEN-а и CENELEC-а у два наврата били су гости Института. Такође, настављена је успешна сарадња на регионалним нивоу, а нарочито са националним телима за стандардизацију Црне Горе и Босне и Херцеговине. Потисани су споразуми о сарадњи са неколико високошколских установа и организација, а одржане су и бројне конференције и округли столови, на којима су заинтересоване стране могле директно да се укључе у активности националне стандардизације.

Почетком године, расписан је јавни конкурс за идејно решење логоа Института, чији је резултат потпуно нови визуелни идентитет по којем Институт постаје препознатљив.

Након паузе од неколико година, Институт се вратио сертификацији система менаџмента. Ова активност заснива се на Закону о стандардизацији, а обављаће се у оквиру Сертификационог тела Института. Оно је у протеклој години доделило и свој први серификат према стандарду SRPS ISO 9001:2015. Крајем године, поднета је пријава за акредитацију Сертификационог тела, а у наредном периоду очекујемо да буду испуњени сви услови за стицање акредитације.

С друге стране, у Институту је успешно извршен трећи циклус сертификације интегрисаног система менаџмента квалитетом и безбедношћу информација, успостављеног још 2010. године.

Седам организација постале су нови чланови Института, чиме су му указале поверење и пружиле подршку за постизање још већих успеха у будућности.

Институт се први пут широј јавности представио наступом на Београдским сајму, у оквиру партнерства две институције, чији је циљ удруживање снага у стварању бољих услова за развој домаће привреде.

Као круна успеха, издваја се национална награда за пословну изврсност „Оскар квалитета", коју додељује Фондација за културу квалитета и изврсност – FQCE. Институт је први пут учествовао на конкурсу за ову награду, припремивши обимну документацију којом је доказана испуњеност задатих критеријума. Награда коју је добио у категорији организација из јавног сектора односи се на критеријуме у областима партнерство и ресурси и процеси, производи и услуге.

Надамо се да ће Институт у наредном периоду наставити да остварује зацртане планове, кроз максимално ангажовање запослених, али и значајну помоћ свих организација и појединаца са којима веома успешно сарађује.

Татјана Бојанић

Наша мисија је да обезбедимо свим заинтересованим странама, члановима Института и целокупној јавности српске стандарде усаглашене са међународним и европским стандардима, као и могућност да равноправно учествују у међународној и европској стандардизацији, доносећи националне стандарде и поштујући међународно и европски признате принципе стандардизације.

Циљеви

У складу са стратешким документима Републике Србије, појединачни циљеви Института су:

- **одржавање пуноправног чланства Института у међународним организацијама за стандардизацију;**
- **подизање нивоа свести свих заинтересованих страна и јавности о важности стандардизације и користима примене стандарда у пракси;**
- **активно укључивање што већег броја заинтересованих страна, нарочито ММСП у рад комисија за доношење стандарда;**
- **превођење приоритетних европских стандарда на српски језик;**
- **увођење нових услуга и повећање ефикасности у пружању свих услуга Института;**
- **развијање јаког и међународно препознатљивог Сертификационог тела.**

Носиоци смо два сертификата

ISO 9001 : 2015

ISO / IEC 27001 : 2013

Ресертификациона провера интегрисаног система менаџмента извршена је 3. и 4. јула 2017. године и том приликом није утврђена ниједна неусаглашеност.

ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1950. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1950. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 2017. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 2017. ГОДИНЕ

ПУНОПРАВНИ ЧЛАН ОД 1985. ГОДИНЕ

СТАТУС НАЦИОНАЛНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА СТАНДРДИЗАЦИЈУ ОД 2011. ГОДИНЕ

УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА

Кадрови

На дан 31. децембра 2017. године Институт је имао укупно **60** запослених, од чега је **56** запослених на неодређено и **4** на одређено време.
Од **60** запослених, **44** су са високом стручном спремом (укључујући **3** магистра наука), **3** са вишом и **13** са средњом стручном спремом.

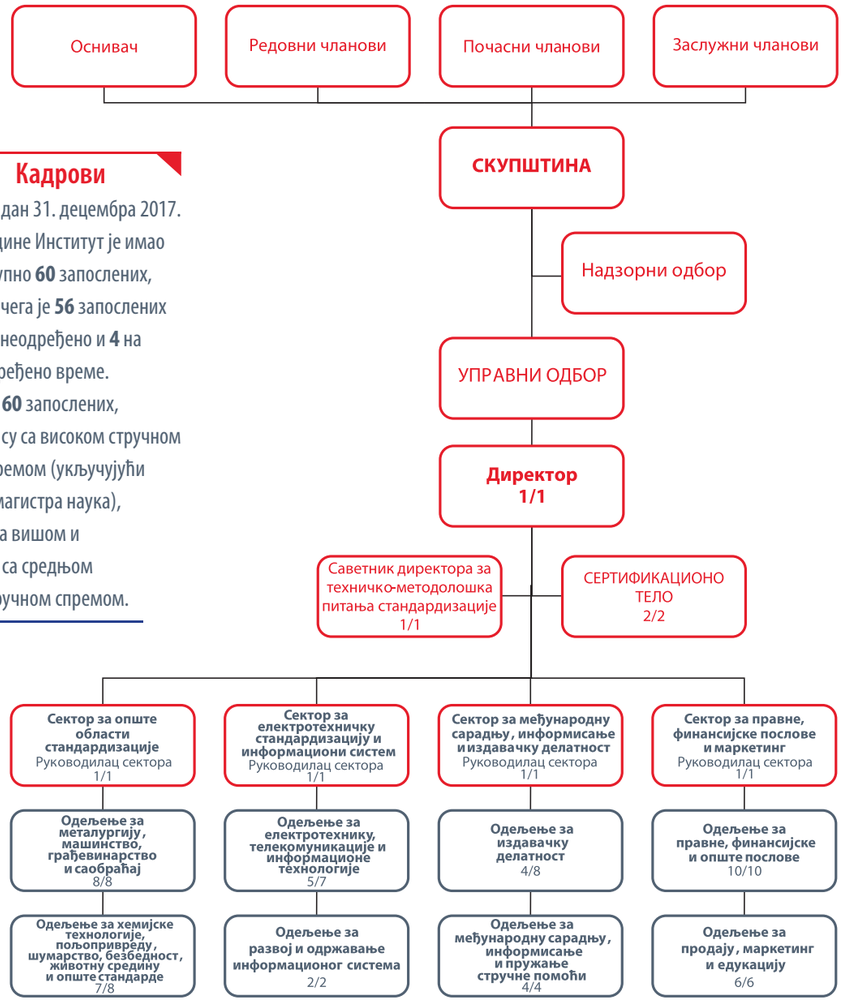

НАПОМЕНА: Поред назива организационих јединица, односно назива радних места ван организационих јединица уписани су број систематизрваних радних места/број систематизованих извршилаца.

31. децембра 2017. године Институт је имао **75** редовних чланова.

СТРУКТУРА ПО ТИПУ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

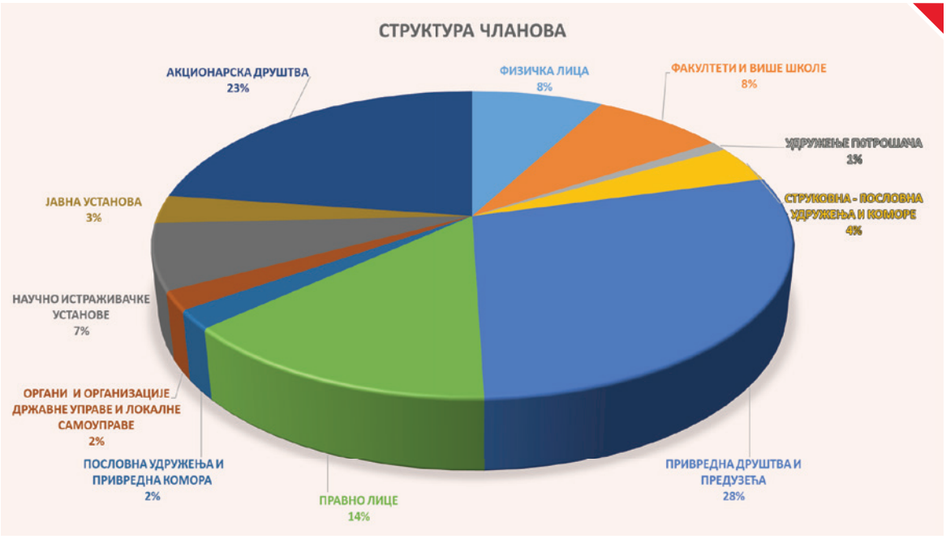

СТРУКТУРА ПО ВЕЛИЧИНИ ЧЛАНА

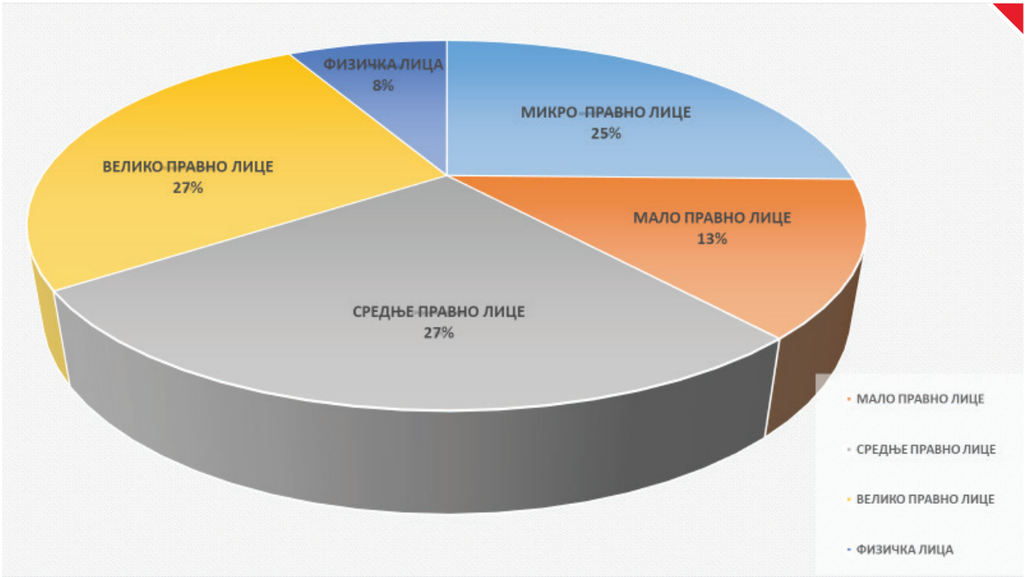

Члан Института може постати привредно друштво, предузеће, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије. Одлуку о пријему чланова Института и престанку чланства у Институту доноси Управни одбор Института, на основу члана 35 Статута. Посебна пажња се поклања подстицању и олакшавању приступа стандардима и поступку доношења стандарда микро, малим и средњим привредним друштвима.

У Институту постоје два стручна савета:

Стручни савет за опште области стандардизације
и
Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Према стању регистра комисија за стандарде и сродне документе, 2017. године у Институту су биле активне укупно **162** комисије, од којих **121** у општим (неелектротехничким) областима стандардизације и **41** у областима електротехнике, телекомуникација и информационих технологија, које су одржале укупно **330** састанака.

2017. ГОДИНА – ПРАТИМО ТРЕНДОВЕ

ДОНОШЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА

Након остваривања пуноправног чланства у CEN-у и CENELEC-у, Институт се прилагодио новим обавезама које из тога проистичу.

Почетком године предузете су све организационе и техничке активности како би стручњаци из комисија могли активно да учествују у развоју европских стандарда, давању примедби/коментара на текстове радних докумената и исказивању националног става, односно гласању на те документе.

У периоду од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2017. године Институт је објавио 29.948 српских стандарда и сродних докумената којима су преузети одговарајући европски стандарди (EN), и то: 20.870 публикација које је објавио CEN, 8.323 публикације које је објавио CENELEC и 755 публикација које је објавио ETSI.

Према извештају Менаџмент центра CEN-а и CENELEC-а, до 31. децембра 2017. године Институт је преузео и објавио као српске стандарде око 97,4 % европских стандарда.

У 2017. години Институт је објавио 3.052 српска стандарда и сродна документа, од чега је 234 објављено на српском, а 2.818 на енглеском језику. Истовремено су повучена 1.842 документа.

Од 234 објављена стандарда и сродна документа на српском језику, 23 су била изворни српски стандарди, а 211 стандарда настало је преузимањем одговарајућих европских и међународних стандарда.

Осим тога, у 2017. години је припремљено укупно 1.930 нацрта стандарда и 2.989 дефинитивних текстова нацрта стандарда, који ће бити објављени као стандарди у 2018. години.

Ради доношења српских стандарда и сродних докумената у 2017. години, 151 комисија за стандарде одржала је укупно 330 састанака.

Из општих области стандардизације објављено је 2.175 стандарда и сродних докумената (219 на српском и 1.956 на енглеском језику).

У области *металургије, машинства, грађевинарства* и *саобраћаја* објављена су 1.233 стандарда и сродна документа (103 на српском и 1.125 на енглеском језику).

У области *хемијских технологија, пољопривреде, шумарства, безбедности, животне средине* и *општих стандарда* објављена су 883 стандарда и сродна документа (101 на српском и 782 на енглеском језику).

Из области терминологије објављено је 5 стандарда.

У областима *електротехнике, телекомуникација* и *информационих технологија* објављен је 931 стандард и сродни документ (30 на српском и 901 на енглеском језику).

На српском језику су усвајани и објављивани стандарди за које је процењен највиши степен приоритета и постојање највеће потребе међу корисницима. Посебно је значајан SRPS ISO/IEC 17025:2017, *Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање*, који је Институт за стандардизацију Србије објавио (на српском језику) непосредно након објављивања међународног стандарда ISO/IEC 17025. Национално издање овог стандарда донела је Комисија за стандарде и сродне документе KS CASCO, имајући у виду велико интересовање лабораторија, корисника њихових услуга, регулаторних тела, акредитационог тела и многих других.

Табела 1 - Упоредни преглед броја планираних и реализованих српских стандарда и сродних докумената у 2017. години

Врста документа	На српском језику		На енглеском језику		Укупно	
	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено	Планирано	Остварено
стандард	348	234	1.584	2.818	1.932	3.052
опште области стандардизације	219		1956		2175	
металургија, машинство, грађевинарств и саобраћај	103		1125		1233	
хемијске технологије, пољопривреда, шумарство, безбедност, животна средина и општи стандарди	101		782		883	
електротехника, телекомуникације и информационе технологија	30		901		931	

Објављивање тематских збирки српских стандарда

Заштита од атмосферског пражњења је веома значајна област стандардизације и све више добија на важности. Како би се корисницима олакшала примена стандарда из ове области и омогућила њихова шира употреба, Институт за стандардизацију Србије објединио је у 1. књизи збирке „Заштита од атмосферског пражњења" четири преузета европска стандарда, један изворни стандард и један преузет европски технички извештај. Збирка је у потпуности на српском језику.

Како би корисницима олакшао примену стандарда из области безбедности информација, Институт за стандардизацију Србије објединио је у збирку четири међународна стандарда из серије ISO/IEC 27000. Збирка српских стандарда носи наслов „Информационе технологије – Системи менаџмента безбедношћу информација" – Књига 2.

Обједињени у 2 тематске електронске збирке, домаћим стручњацима су понуђени српски стандарди којима су преузети еврокодови (Еврокод 5 и Еврокод 6), које су за објављивање на српском језику припремиле комисије за стандарде. У ове збирке су увршћени и преводи референтних стандарда – еврокодова 5 и 6 које је Институт припремио сопственим залагањем и који су сада доступни као неауторизовани преводи.

Поред ових , у 2017. години објављене су и збирке из области система менаџмента квалитетом – основни и други стандарди, оцењивања усаглашености – сертификације особа, производа и QMS-а, као и из области система менаџмента иновацијама и управљања безбедношћу друмског саобраћаја.

Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Институт је издао
31 *тумачење у вези са српским стандардима, и то*
24 *у општим областима и*
7 *у електротехничким областима стандардизације.*

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

План доношења изворних српских стандарда и сродних докумената

План је израђен у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и Guide 20:2015-02. Обавештење о Плану доношења изворних српских стандарда за 2018. годину достављено је CEN-CENELEC Менаџмент центру у Бриселу, као и ISO-у и IEC-у у Женеви.

Израда плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018. годину

У припреми предлога плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2018.годину, Министарство привреде позвало је релевантна министарства Владе Републике Србије, као и Акредитационо тело Србије, да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба приоритетно да донесе у 2018. години како би служили као подршка спровођењу техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства.

Такође, Институт је у мају 2017. године послао позив на адресе више од 160 привредних друштава као би и ММСП[1] укључио у План.

Годишњи извештај за европске организације за стандардизацију, члан 24. Уредбе ЕУ 1025/2012 и Guide 20:2015-02

Институт има обавезу да погодним активностима охрабрује и потпомаже правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, као и приступ микро, малих и средњих привредних друштава (ММСП) стандардима и процесу стандардизације.

http://www.iss.rs/images/upload/MSP/eng/iss_report_on_smes__2017.pdf

Scan me

1 Микро, мала и средња привредна друштва и предузетници

Израда Каталога српских стандарда за 2017. годину

Каталог за 2017. годину садржи документа објављена у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године. Једна од погодности коју Институт омогућава јесте да се каталог бесплатно доставља члановима Института, као и националним телима за стандардизацију са којима Институт размењује такве публикације.

Збирке стандарда на које се врши позивање у техничким прописима

За потребе органа државне управе и других заинтересованих страна Институт је успоставио и одржава збирку важећих и неважећих српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. У сарадњи са компанијом Paragraf Lex, корисницима омогућено да на интернет презентацији индобију све информације о српским стандардима на које се позивају важећи технички прописи, као и да остваре увид у комплетне текстове прописа.

http://www.iss.rs/rs/standard/regulation.php
(национални прописи)

Значајна је активност на укључивању што већег броја српских експерата који активно прате рад техничких радних тела у међународним и европским организацијама за стандардизацију, и то:

ISO

47 експерата из више од 30 предузећа

IEC

11 експерата из 11 предузећа

CEN

13 експерата из 11 предузећа

CENELEC

76 експерата из више од 50 предузећа.

	Ознака KS	Назив организације	Ознака европског односно међународног радног тела
		Одељење за електротехнику, телекомуникације и информационе технологије	
1.	KS N010	Институт „Никола Тесла", Београд	IEC/ 10 (MT 38)
2.	KS N032	ЕТИБ, Београд	IEC/TC 32/SC 32B (MT8, MT9, PT7)
3.	KS N057	Power Automatation Consulting, Београд	IEC/TC 57
4.	KS N061	Daikin, Београд	IEC/TC 61/SC 61D
		Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	
5.	KS U250-3, 4, 9	Грађевински факултет	CEN/TC 250/SC 4
6.	KS U250-1, 8	DNEC d.o.o., Beograd	CEN/TC 250/SC 8/WG 1
7.	KS M199	„Светлост театар" д.о.о. Београд	CEN/TC 433
8.	KS U125	Потисје Кањижа	CEN/TC 128/SC 3
9.	KS U125	Институт ИМС	CEN/TC 125/WG 1
		Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	
10.	KS H147	Природно-математички факултет Нови Сад	CEN/TC 230
11.	KS CASCO	Центар за испитивање намирница, Београд TMC CEE d.o.o. Beograd CGG d.o.o. Beograd	ISO CASCO
12.	KS A292	Факултет безбедности, Београд	ISO/TC 292
13.	KS Z172	ВЕКОМ ГЕО	ISO/TC 172
14.	KS A268	Привредна комора Србије	ISO/TC 268
15.	KS D136	Шумарски факултет, Београд ИКЕА	CEN/TC 207
16.	KS E034-5	Факултет за ветеринарску медицину, Београд	ISO/TC 34/SC 5
17.	KS E034-12	Институт за прехрамбене технологије, Нови Сад	ISO/TC34/SC12
18.	KS E275	Завод за јавно здравље, Суботица	CEN/TC 275
19.	KS B336	Институт за путеве, Београд	CEN/TC 254
20.	KS B028-2	Директорат цивилног ваздухопловства РС	CEN/TC 19

Превођење стандарда и других публикација

Набављен је посебан софтвер (Trados) који омогућава да се процес превођења обавља на ефикаснији начин.

Одељење за издавачку делатност је превело са хрватског и графички обрадило **35** еврокодова који су добијени у размени од Хрватског завода за норме.

Преведена је и објављена промотивна брошура од 186 страна „ISO 9001 за мала предузећа – Шта радити", која представља приручник за подршку и помоћ корисницима из сектора ММСП у примени новог издања стандарда SRPS ISO 9001.

Развој и одржавање базе стандардизованих термина

Тренутно, терминолошка база Института садржи 17.521 термин на српском и енглеском језику. Омогућено је да се за све термине који се налазе у бази дефинише и прикаже шира област из које термин потиче и на тај начин корисницима омогући лакше проналажење потребних термина.

Запослени у Институту наставили су са уносом термина за Електропедију односно речник термина из области електротехнике који одржава IEC. Унето је **750** нових термина, што чини укупно **8.307** термина на српском језику.

http://www.electropedia.org/

На захтев корисника, остварена је сарадња са Америчким друштвом инжењера за моторна возила у вези додељивања пет идентификационих шифара произвођача возила на основу стандарда ISO 3779 и ISO 3780.

Међународна активност

ISO

У **54** тела ове организације Институт има статус „P" члана (енгл. participant), а у **433** тела статус „O" члана (енгл. observer). У 2017. години, гласано је на **445** радних докумената: **92** документа у фазама ISO/FDIS и ISO/DIS, **126** докумената у фази ISO/CIB, док је **227** у вези са систематским преиспитивањем ISO стандарда, што чини 100 % гласања о документима ISO-а за 2017. годину.

IEC

У **24** тела Институт има статус „P" члана, (енгл. participant), а статус „O" члана (енгл. observer) тј. посматрача у **122** тела. У 2017. години, гласано је на **169** радних докумената: FDIS - **64**, CDV - **69**, остале фазе (NP, PAS, DTR, DTS) - **36**, што чини 100 % гласања о документима IEC-а за 2017. годину.

CEN

Гласано је на **2.812** радних докумената: на јавној расправи – **863** документа, у фази дефинитивног текста нацрта – **751** документ, у фази систематског преиспитивања објављених EN стандарда – **993** документа.

CENELEC

Гласано је на **654** радна документа, и то: на јавној расправи – **53** документа, у фази формалног гласања – **47** докумената, на техничке извештаје и спецификације – **19** докумената, дефинитивне текстове нацрта – **225** докумената, у процедури прихватања (UAP) – **33** документа и у фази гласања на нацрте на нивоу комитета – **277** докумената.

Промена визуелног идентитета Института

Промена визуелног идентитета – логотипа Института реализована је расписивањем јавног конкурса за достављање предлога за идејно решење за нови логотип. Од 20 предлога победило је решење аутора Лазара Крупежа и поднета је пријава Заводу за интелектуалну својину ради заштите знака – логотипа ИСС-а. Пуна примена логотипа завршена је крајем 2017. године изменом логотипа на свим документима и свим медијима, као и на интернет презентацији Института и друштвеним мрежама.

ИСС → ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

ИЗРАДИЛИ СМО ПРОМОТИВНИ ФИЛМ ИНСТИТУТА

Издавање службеног гласила Института

У 2017. години објављено је дванаест бројева гласила „ИСС Информације", које садржи информације у вези са објављеним српским стандардима, нацртима српских стандарда, оснивањем комисија за стандарде, затим информације о међународним и европским стандардима који су на јавној расправи, као и о међународним и европским стандардима који су објављени и могу бити преузети.

Редовно су дистрибуиране и „ИСС Новости" на адресе 1.500 пријављених корисника, информативно електронско гласило Института које се објављује једном месечно и пружа најсвежије информације из света стандарда.

Промоција предности чланства у Институту

- Израђен је промотивни летак о ИСС
- Израђени су квартални планови активности за 2017. годину
- Састанци и промотивне активности – кроз лични контакт објашњене су предности учлањења у Институт. До краја 2017. године учлањено је 7 нових организација.
- Учешће на сајмовима (Сајму грађевинарства, Сајму технике и техничких достигнућа, Сајму паметних технологија – Паметни и сигурни градови – iSEC, 13. Међународном сајму енергетике и 14. Међународном сајму заштите животне средине и природних ресурса – EcoFair). Институт се први пут представио широј јавности кроз партнерство са Београдским сајмом на штанду у Хали 1, где су сви посетиоци имали прилику да разговарају са инжењерима који раде на доношењу српских стандарда и добију све важне информације о актуелним и планираним стандардима из неколико различитих области.

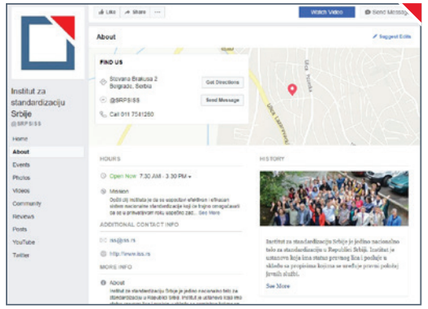

Корак са светом

Интернет презентација Института имала је више од 114.000 корисника са 229.000 прегледа.
Велику посећеност имала је страница са терминолошком базом – 22.399 прегледа, као и странице са подацима о техничким прописима и стандардима – 12.828 прегледа.
Највише посета остварено је преко друштвених мрежа Facebook и Linkedin.

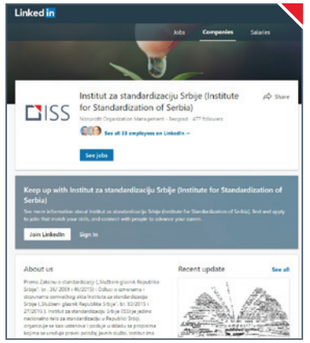

Промотивна предавања за средње стручне школе и техничке факултете

- за професоре Архитектонско-техничке школе
- за професоре Грађевинско-техничке школе „Бранко Жежељ”
- за ученике средње школе – Ваздухопловне Академије,
- за ученике средње елекротехничке школе „Никола Тесла”
- за студенте и кадете Војне академије, Универзитета одбране Министарства одбране РС,
- за студенте „Београдске политехнике”

Први споразум о онлајн приступу српским стандардима и сродним документима

Институт за стандардизацију Србије и Факултет безбедности Универзитета у Београду потписали су Споразум о пословно-техничкој сарадњи, као и Уговор о онлајн приступу српским стандардима и сродним документима.
Први потписан уговор о онлајн приступу српским стандардима и сродним документима омогућиће студентима и професорима овог факултета стални годишњи онлајн приступ комплетним текстовима одабраних српских стандарда под најповољнијим условима, који ће студенти и професори моћи стално да користе како у наставном процесу, тако и у научно-истраживачком раду.

Промоција стандарда и стандардизације

- Пружена је логистичка подршка за учешће на два већа стручна скупа, и то:
  - семинару „Коришћење топлотне енергије подземља топлотним пумпама – Представљање серија стандарда SRPS EN 14511 и VDI 4046”, који је одржан у просторијама Савеза машинских и електротехничких инжењера и техничара Србије (СМЕИТС) у Београду, уз присуство више од 40 инжењера;
  - стручном скупу „XXIII конференција о међулабораторијским испитивањима материјала” у организацији КОМИМ-а (Комитета за међулабораторијска испитивања материјала), који је одржан на Дивчибарама;
- Са организацијом SGS Beograd закључен је уговор о спонзорству за превођење у износу од 50.000 динара.

15. новембра 2017. године, у организацији Привредне коморе Србије, Факултета безбедности и Института за стандардизацију Србије промовисано је ново издање изворног српског стандарда SRPS A.L2.003:2017, *Безбедност и отпорност друштва – Процена ризика*. Стандард је припремила Комисија за стандарде и сродне документе Института, KS A292, Безбедност и отпорност.

На позив директора Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података др Горана Матића, 26. и 27. октобра, представници Института одржали су дводневну информативну обуку за запослене Канцеларије Савета.
Предмет обуке била је стандардизација у области информационе безбедности. Учесници обуке били су упознати са основним стандардима из серије ISO/IEC 27000, и то са стандардима ISO/IEC 27001 и ISO/IEC 27002, као и са пратећим стандардима који садрже смернице за примену стандарда ове серије, односно служе као подршка примени основних стандарда.

Текстови о стандардизацији у стручним часописима:

- У часопису „Квалитет & изврсност”,
- У часопису „ISO Focus”,
- У зборнику радова ЈУСК

Округли столови и конференције

- Округли сто под називом „Карте сеизмичког хазарда у Србији" омогућио је јавно разматрање и усвајање националног прилога еврокода за сеизмику.
- Конференција „Одговори на савремене безбедносне изазове", у оквиру сарадње Института за стандардизацију Србије и компаније COMING, о примени Закона о информационој безбедности.
- Округли сто „Предлог Правилника о техничким и другим захтевима за дрвна горива и стандарди из те области".
- Округли сто „Представљање нацрта међународног стандарда ISO/DIS 45001, *Системи менаџмента заштитом здравља и безбедношћу на раду – Захтеви са упутством за коришћење*".
- Округли сто „Представљање новог стандарда SRPS ISO 37001:2017, Системи менаџмента против мита, у сарадњи са Привредном комором Србије, а уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и Амбасаде САД.
- Радионица под називом „ISO 37001:2016 – *Системи менаџмента против мита – Захтеви са упутством за коришћење*" одржана је у Београду од 23. до 25. октобра 2017. године. Присуствовало је 29 учесника из 16 држава Европе и Централне Азије. Отварању овог значајног скупа присуствовали су високи званичници Министарства привреде и Агенције за борбу против корупције. Госпођа Барбара Најгер и господин Дејвид Симпсон, предавачи са ISO Академије, својом професионалношћу и експертизом инспирисали су учеснике радионице да изразе своје ставове, размене искуства и да се активно укључе у дискусију.
- На Машинском факултету у Београду одржана је Међународна конвенција о квалитету ЈУСК ICQ 2017, чији је мото био „Квалитет у европским и међународним интеграцијама". Циљ конференције био је успостављање међународног форума за размену знања, искустава, резултата истраживања и информација у вези са различитим аспектима тренутног стања и будућег развоја менаџмента квалитетом. У зборнику радова са конференције објављени су радови в. д. директора Татјане Бојанић – о значају стандарда у области услуга, док су секретари комисија Института Јелена Скоковић и Јелена Крупеж у свом раду истакле улогу стандардизације у развојним и истраживачким пројектима.

Промоција продаје стандарда

- Промотивна кампања за изворни стандард SRPS A. L2.003:2017, *Безбедност и отпорност друштва – Процена ризика* – у регионалним привредним коморама широм Србије. Татјана Бојанић, в. д. директора Института, поред изјаве за различите медијске куће, дала је и краћи интервју за РТС 1, који је емитован у јутарњем програму 25. новембра 2017. године.

- Промовисане су две нове електронске збирке на српском језику које се односе на Еврокод 5 и Еврокод 6.

Обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда

Институт је реализовао 25 комерцијалних семинара на којима су присуствовала укупно 304 учесника, и то: 291 учесник из 192 организације и 13 физичких лица.

Обучавање стручњака у активностима националне и/или међународне и европске стандардизације

Семинар под називом „ИСС у европским организацијама за стандардизацију – новине које доноси пуноправно чланство", 12. јуна 2017. године, којем су присуствовала 24 учесника; семинару са истом темом одржаном 24. децембра 2017. године.

Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда

Уговор између Института и Дирекције за мере и драгоцене метале (ДМДМ) односи се на услугу пружања стручне помоћи у вези са применом и испуњавањем захтева стандарда SRPS ISO/IEC 27001, *Информационе технологије – Технике безбедности – Системи менаџмента безбедношћу информација*. Предузете су и припремне активности за реализацију стручне помоћи за грађевинско предузеће Neimar-V из Београда која се односи на помоћ у имплементацији захтева нових издања стандарда SRPS ISO 9001 и SRPS ISO 14001.

Институт је реализовао и 13 бесплатних промотивних активности (углавном семинара, обука и округлих столова) на којима су учествовала 383 учесника.

Дан института и Светски дан стандарда

5. октобра 2017. године свечано су обележени Дан Института и Светски дан стандарда са темом „Стандардима до паметних градова".

Плакете и захвалнице за значајан допринос развоју, примени и промоцији стандарда и за унапређење стандардизације у Републици Србији добили су: Министарство привреде Републике Србије, Дирекција за стандардизацију, кодификацију и метрологију Управе за одбрамбене технологије Министарства одбране Републике Србије и мр Иван Крстић, некадашњи директор Института.

Захвалнице су добили: Сњежана Пупавац, директор лабораторије ЕКО-ЛАБ ДОО, чланови комисија Татјана Бошковић, Ковиљка Асановић, Никола Клеут, Спасенија Милановић, Марјан Ћирић и Милана Чорић.

Састанак 25. економског форума и форума животне средине у оквиру Европске организације за безбедност и сарадњу (ОЕБС)

У Бечу је одржан први припремни састанак 25. економског форума и форума животне средине у оквиру Европске организације за безбедност и сарадњу (ОЕБС) под називом: „Озелењавање привреде и изградња пословних партнерстава". На овом форуму је на позив гђе Лауре Шерман учествовала в. д. директора Татјана Бојанић, која је представила значај стандарда ISO 37001:2016, *Системи менаџмента за борбу против мита – Захтеви са упутсвом за коришћење*, као и будуће активности Института у погледу превођења и промовисања примене овог стандарда.

Обука за запослене у Институту коју је организовао CEN-CENELEC Менаџмент центар

На обуци је објашњен начин рада техничких одбора (ВТ). Представљене су одговорности, састав ВТ и начин извештавања, као и основне разлике у функционисању између CEN/ВТ и CENELEC/ВТ.

Обуку су спровели следећи представници CCMC-а:

1. Cincia Missiroli (Sustainability & Services)
2. Geert Maes (Industry & Infrastructure)
3. Eric Cornez (Competence Centre)

Обука се састојала из три дела:

1. Основне информације о CEN/CENELEC ВТ, надлежностима које има и начину функционисања
2. Учешће у процесу стандардизације
3. CEN & CENELEC портал за гласање и право приступа

Такође, две запослене из сектора за стандарде учествовале на обуци „StandardDays" која је имала за циљ да пружи јасан и структуриран преглед система европске стандардизације.

Обука за менаџмент Института у CEN-CENELEC Менаџмент центру

У CEN-CENELEC Менаџмент центру у Бриселу организована је обука за менаџмент Института, на којој је представљена структура органа управљања, начин одлучивања и могућности учествовања у управним телима ових организација.

Посета представника Института националном телу за стандарде Босне и Херцеговине (БАС)

ИСС и БАС су разговарали о нотификацији стандарда, посебно у оквиру споразума CEFTA, приликом заједничке посете Републичком заводу за стандардизацију и метрологију (РЗСМ) у Бањалуци.

Сарадња са Привредном комором Србије у области едукације

Институт је са Привредном комором Србије закључио уговор о организацији семинара – обука из области система менаџмента квалитетом – SRPS ISO 9001:2015. Уговором је предвиђено да се семинари одрже за оне регионалне коморе које још увек нису биле сертификоване према захтевима наведеног стандарда (реч је о 10 регионалних комора), са циљем да се запосленима у регионалним коморама пружи основна обука у вези са системом менаџмента квалитетом.

Посета председника CENELEC-а

Г. Бернард Тис, председник Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), је посетио Институт за стандардизацију. Разговарано је о учешћу регулаторних тела у стандардизацији, искуствима наших експерата у примени стандарда, новим могућностима за учешће у раду међународних и европских техничких комитета и модалитетима ефикасније сарадње у процесу доношења стандарда у будућности.

Учествовање Института на конкурсу за награду за пословну изврсност

Институт се први пут ове године пријавио за учествовање на конкурсу за награду за пословну изврсност Фондације за културу квалитета и изврсност.

Оцењивачки тим проф. др Никола Вујановић (вођа тима), Весна Узелац и Владимир Симић – FQCE – свечано је доделио 23. националну награду за пословну изврсност „Оскар квалитета". Један од добитника награде за послову изврсност био је Институт, и то у категорији организација из јавног сектора која се односи на два критеријума: критеријум 4 – партнерство и ресурси и критеријум 5 – процеси, производи и услуге.

- Оснивачу је достављен на сагласност Статут Института за стандардизацију Србије, која је прибављена 17.03.2017. године („Сл. гласник РС", бр. 26/2017).
- Донета је Одлука о изменама и допунама Одлуке о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт („Сл. гласник РС", бр. 78/2017).
- Извршено је усклађивање интерних акта Института.
- Донети су нови правилници и одлуке.
- Донет је План волонтирања за 2017. годину и закључени су уговори са два волонтера.
- Припремљене су конкурсне документације и спроведени су поступци десет јавних набавки мале вредности.
- Учешће у TAIEX пројекту у вези са израдом јавног регистра административних послова.
- Донете су нове QMS процедуре (Измена процедура QP: 06, 10, 12, 23, 24 и 25).
- У писарници Института регистровано је 4.456 предмета са 23.777 аката.
- Умножено је 203.138 страница докумената и спаковано 4.354 поштанских пошиљака.
- Послато је 938 одговора на упите које су у писаном облику доставиле заинтересоване стране из земље, као и на 312 упита из иностранства;
- Информациони центар услужио је више од 80 странака.

Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У укупном приходу насталом продајом услуга које је пружао Институт у 2017. години 88,70 % чине приходи настали продајом стандарда. Национални стандарди чине 78,11 % укупне продаје, а међународни и национални стандарди других земаља 10,58 % укупне продаје. Удео продаје настао од реализације семинара увећао се у односу на претходну годину и сада износи 8,64 % од укупне продаје. Удео од продаје збирки у укупној продаји износи 1,54 %, од чега више од половине тог износа потиче од продаје електронских збирки, а 45,83 % од продаје штампаних збирки.

У току 2017. године радило се на промоцији електронске продаје. Проценат онлајн продаје се у 2017. години кретао од 2,26 % до 4,88 % од укупне вредности месечне продаје српских стандарда.

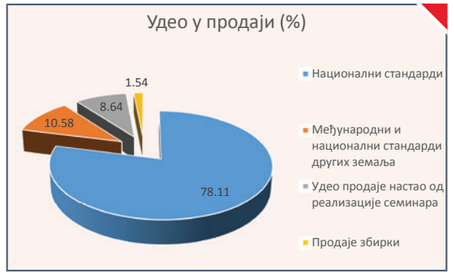

Сертификационо тело Института (СТ ИСС) настало је као посебна организациона јединица Института, у складу са новим обавезама предвиђеним Законом о стандардизацији и подзаконским актима. Послове сертификације СТ ИСС ће отпочети сертификацијом система менаџмента квалитетом према захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015. У плану је да СТ ИСС обавља сертификацију система менаџмента и према другим стандардима, као и сертификацију производа и особа, како је Законом предвиђено.

СТ ИСС ће процес сертификације система менаџмента обављати у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17021-1:2015. Све активности током процеса сертификације СТ ИСС ће обављати на непристрасан, објективан и транспаретан начин уз безусловно поштовање поверљивости. Сваку проверу и доношење одлуке о додели сертификата обављаће особље које за те активности има потребну компетентност.

- Припремљена је документација неопходна за подношење пријаве за акредитацију.
- Израђен је Бизнис-план за спровођење активности сертификације за период 2016–2018. године.
- Извршена је анализа услова пословања.
- Припремљен је ценовник за услуге сертификације.
- Извршена је обука шест водећих проверавача према стандарду ISO/IEC 27001:2013.
- Извршене су две пробне сертификације система менаџмента квалитетом:
  1. Почетна сертификација организације МАГАТ ИНЖЕЊЕРИНГ,
  2. Почетна сертификација Института за вирусологију, вакцине и серуме „Торлак".

В. д. директора Татјана Бојанић уручила је сертификат 28.12.2017. др Маји Алексић, представнику руководства за квалитет организације МАГАТ ИНЖЕЊЕРИНГ.

Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- из прихода које оствари наплатом чланарина;
- продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- из прихода које оствари продајом услуга;
- из буџета Републике Србије;
- из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се годишњим програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

ПРИХОДИ

Одобрена су средства из буџета РС у износу од 88.808.000 динара.

У 2017. години на подрачун буџетских средстава Института трансферисано је укупно 88.055.000 динара или 99,1 % одобрених средстава. ИСС остварује сопствене приходе од продаје добара и услуга у износу од 34.919.951 динара, што представља извршење плана од 83 %. Истовремено, сопствени приходи су у односу на приходе остварене у 2016. години повећани за више од 11 %.

Остварени приходи Института у 2016. и 2017. години

Број конта	Опис	Остварено у 2016. (у динарима)	Остварено у 2017. (у динарима)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5
742321 1	Чланарина	3.244.500	3.614.500	111
742321 2	Приходи од продаје стандарда и информационих услуга	22.089.301	24.020.753	109
742321 6	Приход од продаје међународних стандарда, сродних докумената и других публикација, као и националних стандарда и сродних докумената других земаља	3.124.998	3.195.995	102
742321 7	Приходи од продаје добара и услуга – пазар бифеа	133.807	146.013	109
742321 8	Приходи од семинара	1.597.870	2.593.123	162
742321 9	Приходи од WPMI- сертификата	120.000	100.000	83
742321Т	Приходи од тумачења стандарда и сродних докумената	5.000	7.600	152
742321Ч	Приходи од читања стандарда	90.487	230.200	254
742371	Приходи од додатних активности	740.076	1.101.743	149
742000	Приходи од продаје добара и услуга	31.146.039	34.717.901	111
822121	Примања од продаје залиха	210.848	202.050	95

РАСХОДИ

За финансирање рада Института у периоду 1. јануар – 31. децембар 2017. године утрошено је укупно 123.225.252 динара. Од тог износа, 88.055.000 динара или 71,46 % утрошено је из остварених прихода из буџета Републике Србије, док је остатак од 35.170.252 динара или 28,55 % утрошен из остварених сопствених прихода Института

Утрошени приходи из буџета по наменама у 2017. години

Економ. класиф.	Назив економске класификације	Планирани трошкови за 2017. год. (у дин.)	Утрошено до 31.12.2017.г. (у дин.)	Извршење плана (4/3)x100 (у %)	Разлика планираног и утрошеног (3-4)
1	2	3	4	5	6
411000	Плате додаци и накнаде запослених	52. 614.000	52.257.131	99,33	356.869
412000	Социјални доприноси на терет послодавца	9.394.000	9.341.392	99,44	52.608
462000	Текуће дотације за међународне чланарине	26.800.000	26.456.487	98,72	343.513
	УКУПНО:	88.808.000	88.055.010	99,16	752.990

На дан 31. децембра 2017. године Институт је располагао следећим средствима: на подрачуну за приходе из буџета: 752.990 динара, које је Институт вратио на рачун буџета.
На дан 31. децембра 2017. године на подрачуну сопствених прихода Института бр. 840-868668-29 налазила су се пренета а неутрошена средства из ранијих година у укупном износу од 140.000, која су пренета у 2018. годину.

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ